

Kas supranta gyvūnus?

5» Pažintis prasidėjo nuo muziejaus. Vedėja pasidalijo įžvalgomis apie muziejuje saugomą Veterinarijos akademijos įkūrimo istoriją, kaip atsirado veterinarijos gydytojo profesija, kokie buvo pirmieji studentai, kokiais gyvūnais jie rūpinasi, sužinojo apie senovinius gyvūnų gydymui naudotus įrankius ir prietaisus, kuriuos vaikai galėjo paliesti, apžiūrėti.

Sužinojo, kokiomis savybėmis turėtų pasižymėti veterinaras ar gyvūnų augintojas. Parengtos užduotys vaikus skatino prisiminti tai, ką sužinojo, dėliojo senųjų nuotraukų dėlionės, ieškojo muziejaus eksponatų, gvilveno įvairias viktorinas užduotis, žaidė komandose.

Edukacinė programa tęsėsi Gyvūnų anatomijos muziejuje, ekspozicijų salė nustebino gyvūnų griaučių ir vidaus organų preparatų gausa. Ekspozicijoje buvo galima išvysti žirafos, briedžio, karvės, kiaulės skeletus, nuostabą kėlė ir banginio kaklo slankstelis, kurio dydis nevaikiškas. Kieme vaikus sudomino tarpukario laikus menančios Žirgo skulptūros istorija.

Sugrįžę vaikai aptarė edukacinės išvykos įspūdžius, konstravo gyvūnus iš lego, lipdė gyvūnams gydyti skirtus įrankius, sukūrė žirgo skulptūrą iš popieriaus, aplikavo gyvūnų griaučius, užrašė pavadinimus. Vaikai suprato, kad veterinarijos gydytojo profesijos žmonės kasdien

padeda sergantiems ar nuskriaustiems gyvūnams, kad, jeigu mylite gyvūnus ar esate linkę padėti bėdos ištiktiems, ši profesija kaip tik jums.

Kauno lopšelio-darželio „Vėrinėlis“ direktoriaus pavaduotoja ugdymui Danguolė Simanauskienė, mokytoja Kristina Vaidotienė

LSMU mokslininkų grupė turi galimybę prisidėti prie pasaulinės kovos su atsparumu antimikrobinėms medžiagoms ir išsaugoti antimikrobinį gydymą ateities kartoms

LSMU mokslininkų grupė dalyvauja Europos Sąjungos finansuojamame (angl. *Health Programme EU4H*) projekte „Sveikatos priežiūros darbuotojų mokymas apie atsparumą antimikrobinėms medžiagoms“ (angl. *EDUCation on Antimicrobial RESistance for the health workforce* (AMR-EDUCare)).

Doc. dr. Auksė Domeikienė,
LSMU VSF Profilaktinės medicinos katedra
Dr. Justina Paulauskienė,
LSMU VSF Profilaktinės medicinos katedra

Projekto tikslas – stiprinti nuolatinį profesinį tobulėjimą ir sveikatos priežiūros darbuotojų mokymąsi, siekiant sumažinti atsparumo antimikrobinėms medžiagoms plitimą ir poveikį.

Mokymų metu sveikatos priežiūros specialistai įgis įgūdžių šiose srityse:

- *racionalaus antimikrobinų vaistinių preparatų skyrimo* – įgis žinių apie tinkamą antimikrobinų vaistinių preparatų skyrimą pagrindinių infekcinių ligų atvejais;

- *antimikrobinų atliekų mažinimą ir tvarkymą sveikatos priežiūros įstaigose* – susipažins su gerąja praktika ir patirtimis, kaip sumažinti atliekų kiekį ir skatinti tvarų antimikrobinų medžiagų naudojimą, užtikrinant atsakingą antimikrobinų medžiagų atliekų tvarkymą sveikatos priežiūros įstaigose;

- *pacientų stiprinimo ir įtraukimo į sprendimų priėmimą, suteikiant žinių apie veiksmingą/efektyvų antibiotikų naudojimą* – išmoks veiksmingai bendravimo įgūdžių, kad galėtų mokyti pacientus atsakingai vartoti antibiotikus, valdyti jų lūkesčius ir keisti klaidingą supratimą apie antibiotikų skyrimą.

Mokymai bus orientuoti į pirminės sveikatos priežiūros grandyje dirbančius specialistus ir skiriami ne tik gydytojams, bet ir slaugytojams, farmacininkams, sveikatos valdymo ir visuomenės sveikatos priežiūros specialistams. Visi sveikatos specialistai turės internetinę prieigą prie nuotolinių kursų, kurie bus prieinami ne tik anglų kalba, bet ir projekte dalyvaujančių šalių kalbomis: graikų, vengrų, italų, lietuvių, portugalų ir ispanų.

Kasmet Europoje nuo atsparumo antimikrobinėms medžiagoms miršta 33 000 žmonių. Prognozuojama, kad, nesiimant strateginių veiksmų, iki 2050 m. kasmet visame pasaulyje gali mirti 10 milijonų žmonių. Be veiksmingų antimikrobinų vaistų infekcijas bus daug sunkiau gydyti, gerokai padidės ligų paplitimas, sunkių ligų ir mirties rizika, kuri taip pat didės sunkių chirurginių operacijų ir vėžinių susirgimų gydymo taikant chemoterapiją metu.

Antimikrobinis atsparumas yra natūraliai vykstantis procesas, tačiau piktnaudžiavimas ir perteklinis antimikrobinų medžiagų naudojimas, kartu su farmacinių medžiagų išmetimu į aplinką per visą antibiotiko gyvavimo ciklą, įskaitant gamybą, vartojimą ir šalinimą, pavojingai spartina šį progresą. Bakterijos, esančios upėse, dirvožemyje ir kitose ekosistemose, gali išsiugdyti atsparumą turėdamas kontaktą su aplinkoje esančiais antibiotikais.

LSMU AMR-EDUCare projekto mokslininkų grupė: doc. dr. Auksė Domeikienė (projekto vadovė), Agnė Dorelaitienė (projekto koordinatore), prof. dr. Astra Vitkauskienė, prof. dr. Asta Dambrauskienė, prof. dr. Leonas Valius, prof. dr. Lina Jaruševičienė, doc. dr. Gediminas Urbonas, Jolita Voverytė-Strauskienė, dr. Justina Paulauskienė.

Informacija apie išleistą gaires. Projekto komanda parengė naują svarbų dokumentą „Antimikrobinio atsparumo mokymo pažangos ir poreikių analizė Europoje“ (angl. „D.1.1 State of art and needs analysis on AMR training in Europe“), švietimo apie atsparumą antimikrobinėms medžiagoms sveikatos priežiūros specialistams ap-

Projekto partneriai:

žvalgą šešiose Europos Sąjungos šalyse: Graikijoje, Vengrijoje, Italijoje, Lietuvoje, Portugalijoje ir Ispanijoje. Patvirtinta Europos komisijos 2024/01/04 (Ref. Ares(2024)52065). Internetinė nuoroda: <https://www.amreducare.eu/education-on-amr-in-europe/>

žvalgą šešiose Europos Sąjungos šalyse: Graikijoje, Vengrijoje, Italijoje, Lietuvoje, Portugalijoje ir Ispanijoje. Patvirtinta Europos komisijos 2024/01/04 (Ref. Ares(2024)52065). Internetinė nuoroda: <https://www.amreducare.eu/education-on-amr-in-europe/>